

Вишиванка, їжа чи парад?

День Незалежності України

Методологія

Дослідження Zagoriy Foundation стосується місця Дня Незалежності у пантеоні українських свят.

Метод: **онлайн анкетування**

Вибірка: **1103 респонденти**

440 респондентів було опитано компанією Gradus Research шляхом самозаповнення анкет респондентами у мобільному додатку gradus.app, який встановлено на смартфони респондентів

663 респонденти було опитано Zagoriy Foundation

Цільова аудиторія респондентів, опитаних **Gradus Research:** чоловіки і жінки у віці 18-60 рр., які мешкають в населених пунктах більше 50 тис. мешканців, за виключенням тимчасово окупованих територій та територій ведення активних бойових дій

Цільова аудиторія респондентів, опитаних **Zagoriy Foundation:** онлайн-користувачі

Обробка даних і аналітика: Zagoriy Foundation

Період проведення дослідження: серпень 2024 року

Висновки

Zagoriy Foundation разом з **izhakultura** та за допомогою даних від **Gradus Research Company** провели дослідження традицій відзначення Дня Незалежності. Ми планували дізнатись, яке місце має головне державне свято України у думках людей, а також як та з ким вони відзначають його. Виявилось, що наразі День Незалежності постується особистим та релігійним святам.

За результатами дослідження, перше місце в переліку найважливіших свят для українців посідає Різдво та День народження близької людини. Обидва свята мають по **19%** прихильників. День Незалежності України займає 6 сходинку з показником **9%**. Під час самостійного ранжування свят, **48%** респондентів додали День Незалежності у топ-3 найважливіших, проте найчастіше цей день посідав четверте місце.

Коли ми попросили респондентів згадати найяскравіше святкування Дня Незалежності, то у більшості відповідей йшлося про 2021 рік, що запам'ятався організацією святкування та демонстрацію літака Ан-225 "Мрія". Також яскравими були 2014 та 1991 рік, саме завдяки соціально-політичним змінам, що відбулись у ті роки (проголошення Україною незалежності та початок російсько-української війни).

Ми очікували, що респонденти визнають День Незалежності святом єдності всіх українців, проте виявилось, що воно є **сімейним**. Більша частина опитаних зазначили, що святкують його **у колі родини та друзів**.

Основні традиції Дня Незалежності, на думку респондентів, пов'язані з проявами національної ідентичності: одягнути національне вбрання, переглянути концерти та парад, вивісити прапор.

Гастрономічні асоціації з Днем незалежності — різноманітні. Мають прихильників й сезонні страви, як шашлики та кавун, й питомо українські, як вареники та борщ. Серед напоїв лідером є українське вино, зокрема й домашнє, а також безалкогольні — компот та узвар.

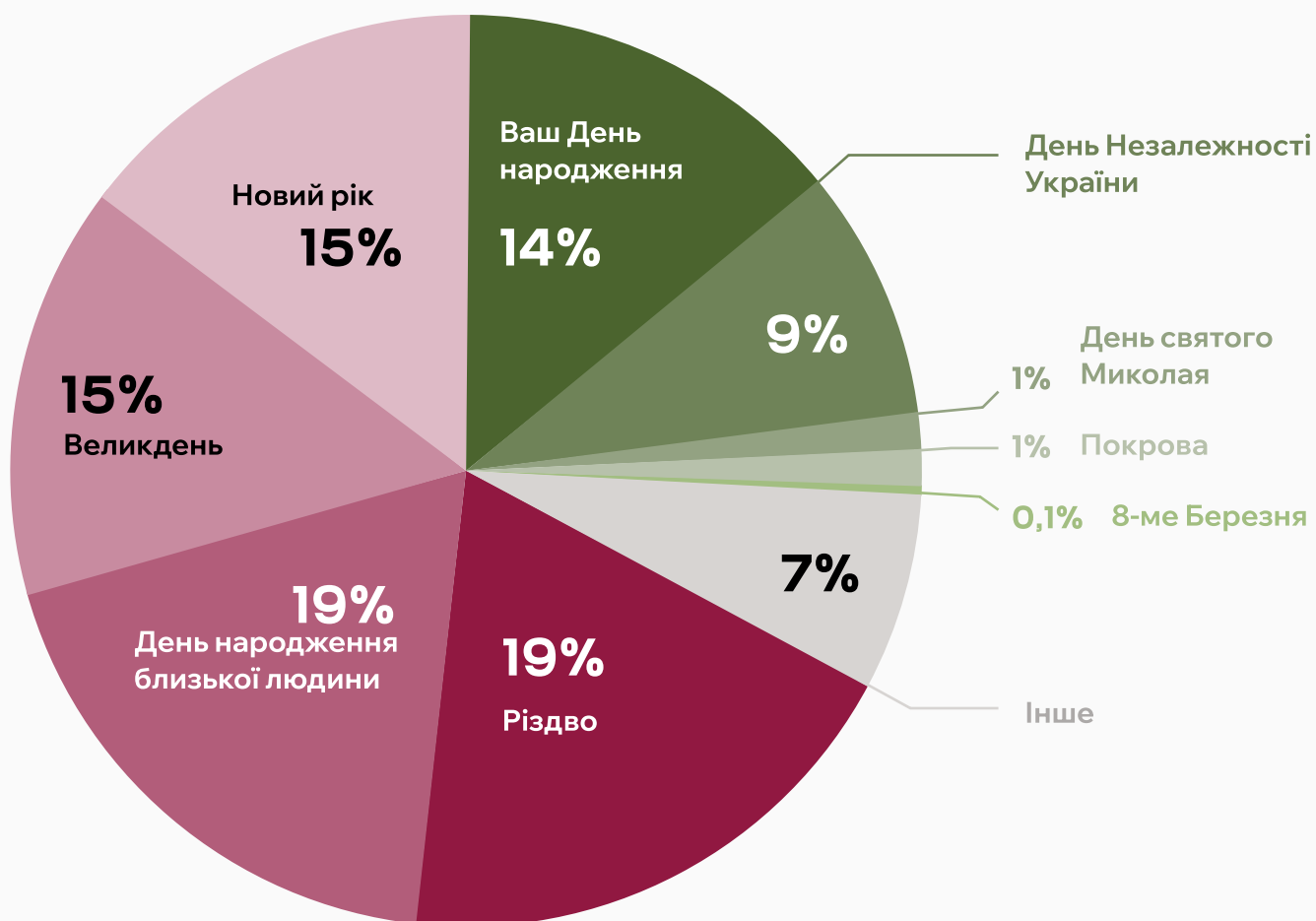
В цілому, День Незалежності України викликає широкий спектр емоцій та почуттів, серед яких переважає гордість (**48%**). Проте інші емоції розподілені рівномірно: радість відчуває майже стільки ж людей (**12%**), скільки у смуток (**8%**).

Найважливіше СВЯТО

Серед респондентів немає єдиної думки про найважливіше свято року. За кількістю прихильників рейтинг очолює **Різдво (19%) та День народження близької людини (18.9%)**. З урахуванням допустимої похибки ці два свята однаково важливі.

Великдень та Новий рік обрали **15%** опитаних, а особистий День народження — **14%**.
Для **кожного 11-го українця** найважливішим святом року є День Незалежності України.

Ми виявили, що різні покоління цінують різні свята, проте є й такі свята, що об'єднують всіх.

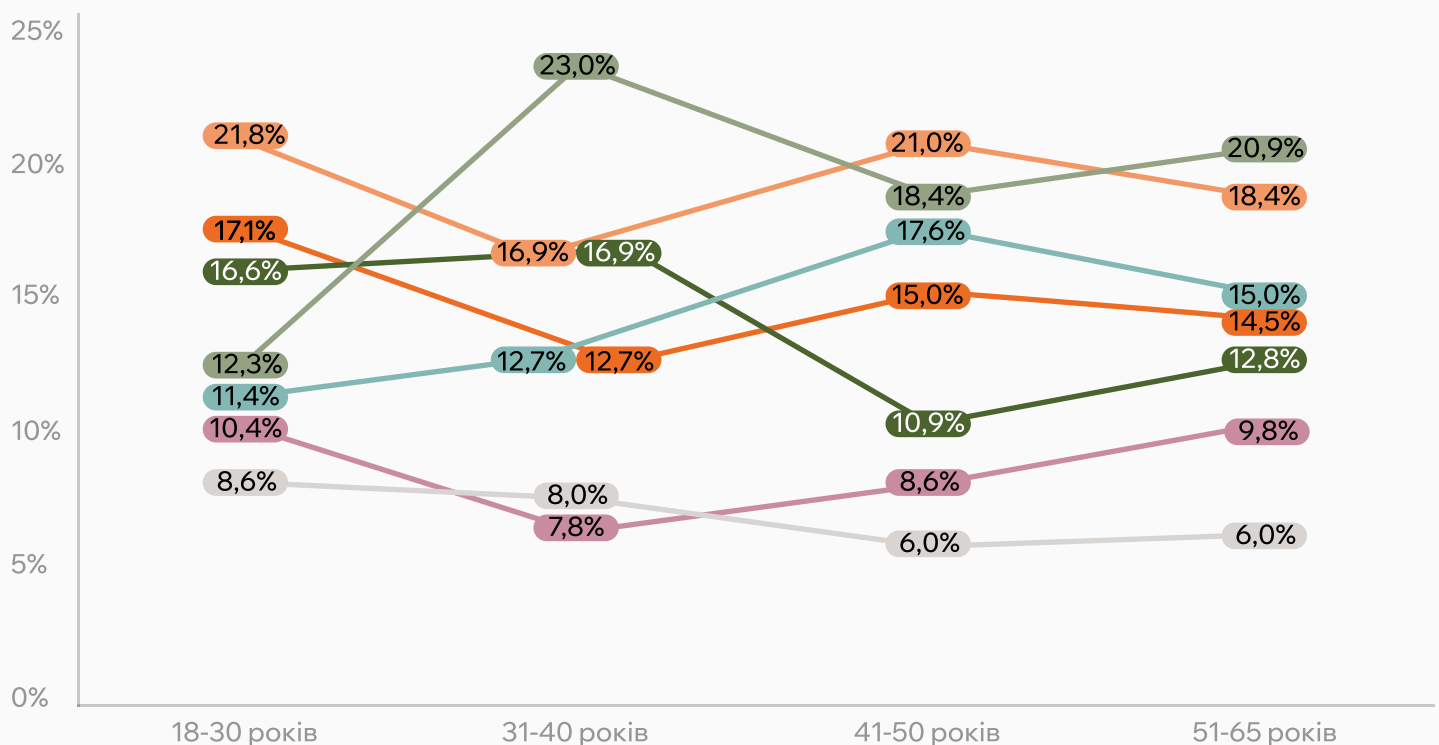
Новий рік є важливим для більшості вікових груп та має найбільшу популярність серед людей віком від **31 до 40 років (16,7%)**.

Різдво має високу значущість у всіх вікових групах та є найважливішим для респондентів віком **51-65 років (21,0%)**.

Великдень також має високу значущість, особливо серед релігійних осіб (**22,3%** тих, хто сказав що релігійний, вважають його найважливішим).

День Незалежності України відносно важливіший для молодих людей (**вікова група 18—30**), але менш значущий для старших.

- Новий рік** 14,5%
- Різдво** 19,2%
- Великдень** 14,6%
- Ваш День народження** 14,1%
- День народження близької людини** 18,9%
- День Незалежності України** 9,2%
- Інше** 7,3%

	Стать		Вища освіта		Релігійність	
	Жінка	Чоловік	Ні	Так	Ні	Так
Новий рік	13,5%	16,7%	16,2%	14,1%	17,9%	11,2%
Різдво	20,7%	16,1%	11,1%	21,0%	16,1%	22,3%
Великдень	15,6%	12,4%	15,7%	14,4%	6,8%	22,3%
Ваш День народження	12,1%	18,4%	17,2%	13,4%	17,5%	10,6%
День народження близької людини	18,8%	19,0%	20,2%	18,6%	21,9%	15,9%
День Незалежності України	9,4%	8,9%	9,1%	9,3%	9,3%	9,2%
Інше	7,5%	6,9%	8,1%	7,2%	7,8%	6,8%

Жінки більш схильні надавати значення Різдву (**20,7%**) порівняно з чоловіками (**16,1%**).

Чоловіки більше цінують Новий рік (**16,7%** серед чоловіків проти **13,5%** серед жінок).

Респонденти, які вважають себе релігійними, більше цінують Великдень (**22,3%**) та Різдво (**22,3%**) порівняно з тими, хто не є релігійним.

Новий рік та День Незалежності України мають дещо меншу значущість для не релігійних людей.

Місце Дня Незалежності

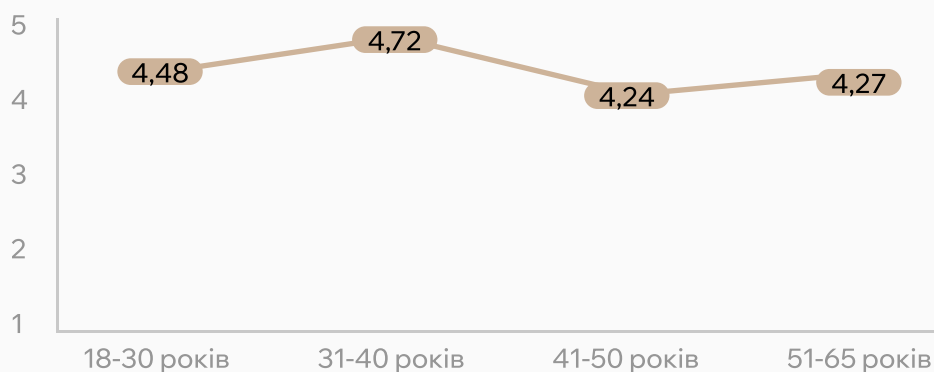

Ми попросили респондентів проранжувати важливі для них свята та визначити, яке місце в цьому рейтингу посідає День Незалежності України.

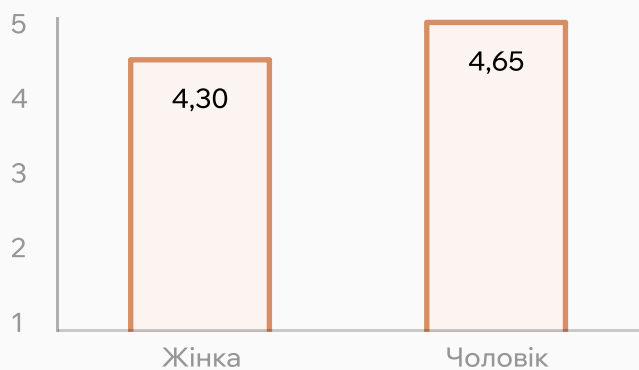
Серед тих, хто відповів на це питання, **12%** поставили День Незалежності на 1 місце, **16%** — на 2 місце та **20%** — на 3 місце. Загалом, українці відводять Дню Незалежності 4 місце серед найважливіших свят року.

В цьому питанні помітна різниця між поколіннями. **Попри те, що серед молоді День Незалежності України більш поширений, як найважливіше свято, ніж серед старшого покоління, старші люди охочіше надають Дню Незалежності вищу позицію серед всіх свят, ніж молодь.** Також ми виявили, що респонденти без вищої освіти більш прихильно ставляться до Дня Незалежності, ніж респонденти з вищою освітою.

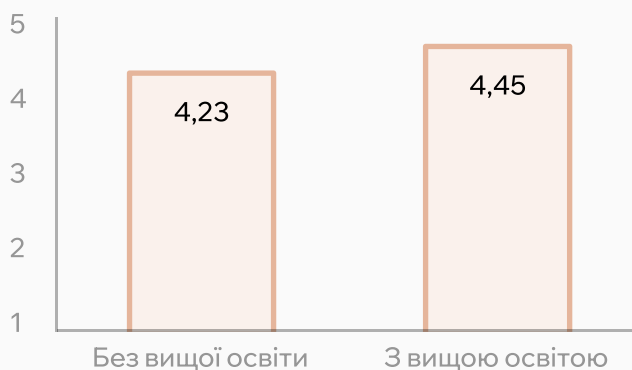
Місце Дня Незалежності

Місце Дня Незалежності

Місце Дня Незалежності

Найяскравіші спогади про День Незалежності

Більша частина, а саме **54%**, опитаних не змогли назвати День Незалежності, який їм запам'ятався найбільше. Серед тих **46%**, хто назвав рік святкування, найбільш пам'ятним виявився **2021 рік (27%)**, на другому місці опинився 2014 рік, а на третьому — 1991 рік.

Таку популярність 2021 рік має завдяки спогадам про організацію святкування та демонстрацію літака Ан-225 "Мрія".

1991 р.

День проголошення незалежності України у **1991 році**, а також перші річниці цієї події до **1995 року** згадують як такі, що давали людям надію на майбутнє.

1995 р.

1996 р.

Дні Незалежності **1996—2013 років** запам'ятались респондентам подіями в їхньому особистому житті.

Публікації про прийняття Конституції України. / «Голос України»/ 29 червня 1996 р., с.1.

2013 р.

2014 р.

З 2014 року День Незалежності все більше асоціюється з російсько-українською війною та військовими парадми.

Джерело фото: Wikipedia/Volodymyr Vlasenko

2019 р.

Особливим чином згадують **2019 рік** — через Марш захисників України ("Альтернативний парад"), а також **2022 рік** — через виставку знищеної російської техніки на Михайлівській площі у Києві.

2022 р.

Джерело фото: Wikipedia/ReAl

Найяскравіші спогади про День Незалежності

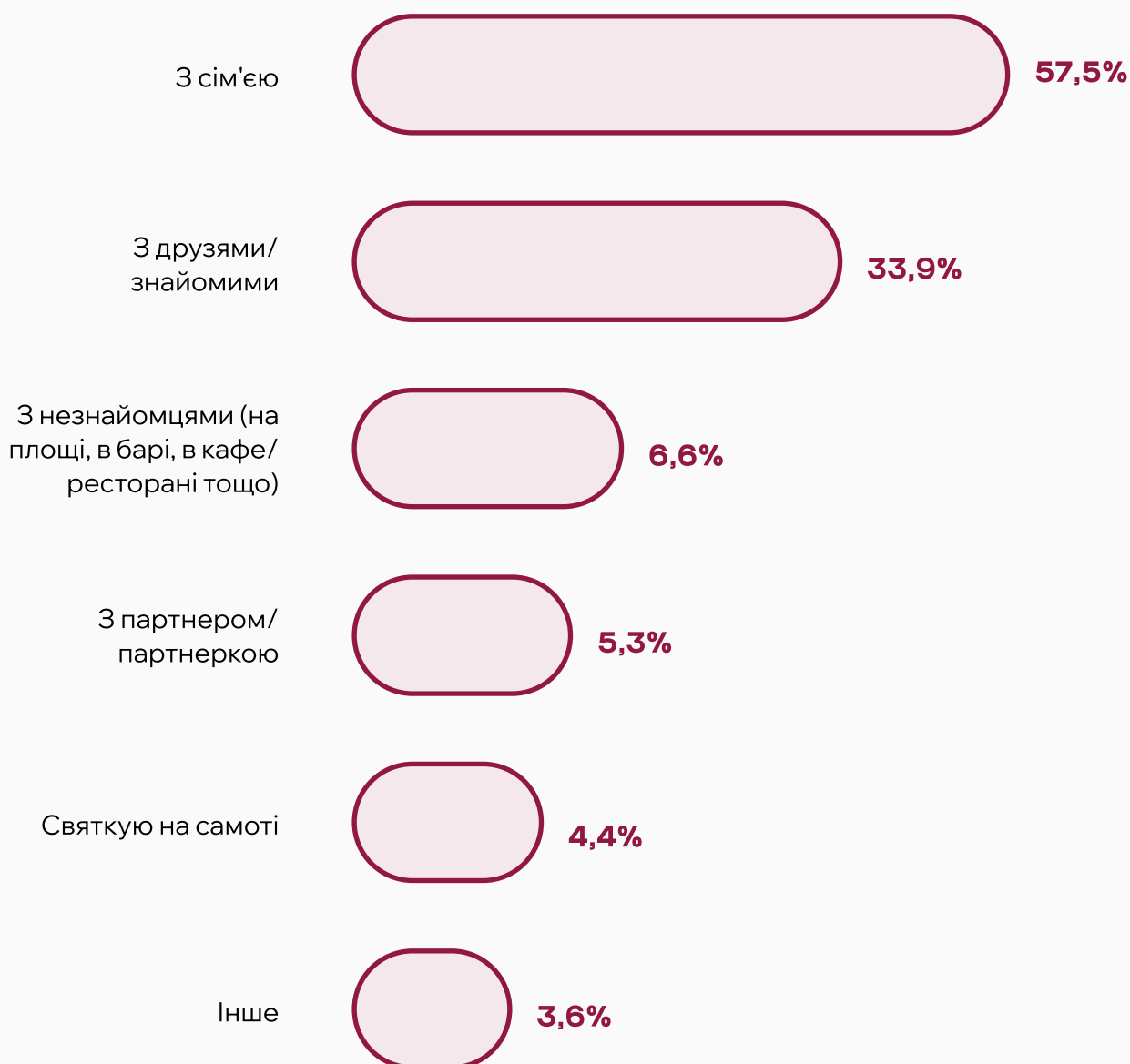
Відсоток респондентів, які зазначили цей рік, як такий, що запам'ятався своїм Днем Незалежності найбільше.

1991	6,2%	2008	0,8%
1992	1,9%	2009	0,4%
1993	0,4%	2010	1,9%
1994	1,2%	2011	2,1%
1995	0,2%	2012	3,5%
1996	0,4%	2013	1,9%
1997	0,8%	2014	7,6%
1998	0,8%	2015	2,9%
1999	0,6%	2016	2,3%
2000	2,1%	2017	2,5%
2001	1,8%	2018	3,7%
2002	1,6%	2019	5,3%
2003	1,0%	2020	2,7%
2004	2,5%	2021	26,9%
2005	2,1%	2022	6,8%
2006	0,8%	2023	3,1%
2007	1,0%		

З ким святкують День Незалежності

Попри те, що День Незалежності є святом, що мало б сприяти єднанню всіх громадян України, більша частина респондентів зазначили, що відзначають його у близькому колі: **57,5%** з сім'єю та **34%** з друзями. З незнайомцями святкують тільки **7%**, з чоловіком або дружиною — **5%**, і ще **4%** обирають святкувати на самоті.

Традиції відзначення Дня Незалежності

Близько половини (**48%**) респондентів зазначили, що мають традиції відзначення Дня Незалежності України. Зокрема, **32%** вбираються у вишиванки або інший національний одяг, **25%** переглядають концерти та парад з нагоди Дня Незалежності, **14%** вирушають на прогулянку містом, а **8%** вивішують прапор України. Серед традицій також зазначають такі сезонні активності, як приготування шашликів (**5%**) та копання картоплі (**4%**).

Їжа Дня Незалежності

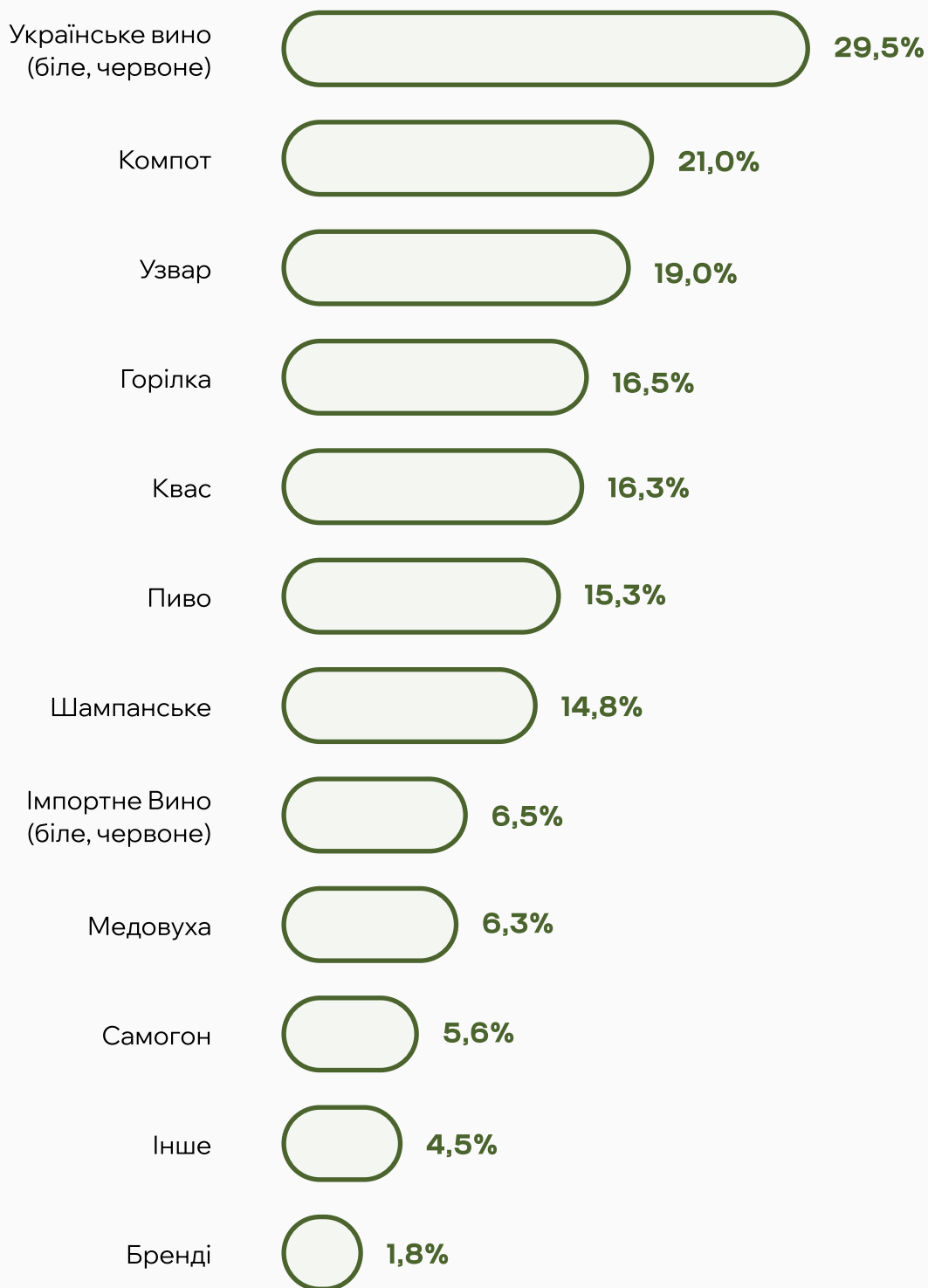
Особливі страви до Дня Незалежності готують **29%** опитаних. Попри те, що тільки **5%** українців назвали приготування шашликів частиною своєї традиції відзначення Дня Незалежності, **22,5%** вважають їх головною стравою цього свята. Ще **16%** виявились прихильниками вареників, **15%** обрали борщ, а **10%** — різноманітну випічку, зокрема пироги, короваї та інше. Чільне місце на столі посідає кавун, який для **8,5%** також пов'язаний з Днем Незалежності.

Що п'ють у День Незалежності

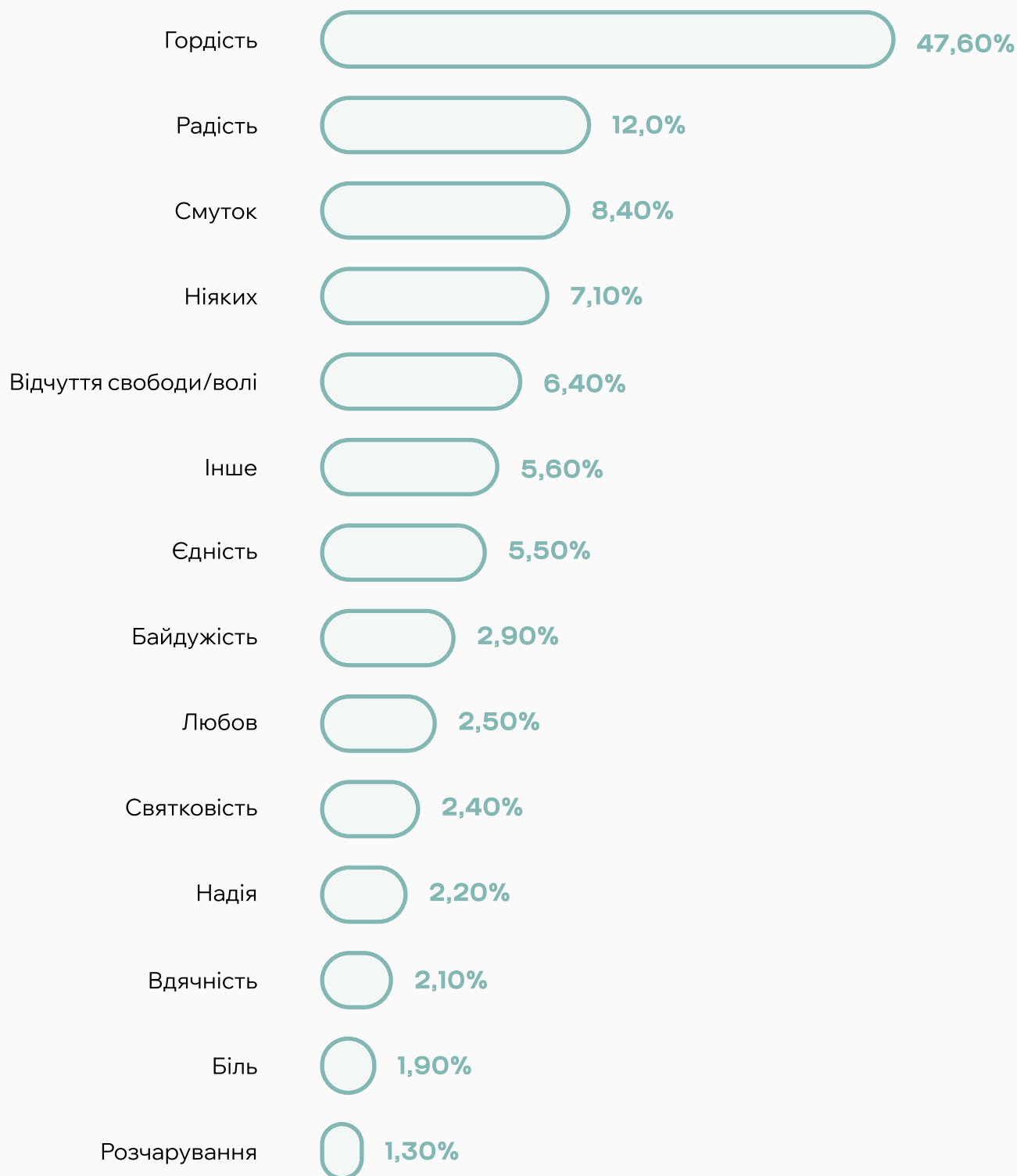
Спеціального напою до Дня Незалежності не мають **38%** українців. А ті, у кого він є, найчастіше обирають українське вино (**30%**). Друге та третє місце в рейтингу вподобань отримали безалкогольні напої: компот (**21%**) та узвар (**19%**). Горілці дісталось четверте місце з показником **17%**.

Почуття та емоції, пов'язані з Днем Незалежності

Майже половина (**47%**) опитаних пов'язує День Незалежності з почуттям гордості. Більш як десятиліття російсько-української війни зробило День Незалежності святом, коли українці пишаються тим, що вони українці. У зв'язку з цим днем **12%** респондентів відчують радість, а **8%** — смуток, зокрема і через втрату героїв України, що віддали своє життя за країну.

Чого не вистачає святкуванню Дня Незалежності

Ми запитали респондентів, що б вони хотіли додати до святкування Дня Незалежності. Всі відповіді виявились унікальними, але у більшості йдеться про бажання миру та перемоги. Окрім цього є пропозиції, якими ми б хотіли поділитись:

Завжди пам'ятати людей, які віддали життя за Україну. Вшановувати тих людей які роблять нашу країну багатшою.

Народні гуляння, обряди, багато вогню, пісень, запускати, наприклад, повітряних зміїв колективно – щось у такому дусі. Щоб відчувати саме єднання з усіма водночас.

Закінчити війну ПАРАДОМ ПЕРЕМОГИ.

Більше про традиції та культуру

ВЕБСАЙТ Zagoriy Foundation → ПЕРЕЙТИ

INSTAGRAM Zagoriy Foundation → ПЕРЕЙТИ

FACEBOOK Zagoriy Foundation → ПЕРЕЙТИ